

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป โดยรายละเอียดได้กล่าวถึงเป็นลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1

ขั้นตอนการดำเนินการ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนการศึกษาค้นคว้า ดังนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Protocol) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาวะความไม่สงบ ก่อนสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการและระยะเวลาในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการตอบรับและปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ และในระหว่างการสัมภาษณ์หากผู้ให้ข้อมูลต้องการยุติการให้สัมภาษณ์ก็สามารถทำได้โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล เมื่อสัมภาษณ์เสร็จสิ้นลง ผู้วิจัยจะให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรวจสอบข้อมูลที่ได้อีกครั้งเพื่อรับรองความถูกต้อง ซึ่งข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ถือเป็นความลับและจะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไปเท่านั้น

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 16 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเพศชายจำนวน 8 คน ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเพศหญิงจำนวน 8 คน แบ่งเขตตามที่ตั้งของสถานศึกษาประกอบด้วยโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองจำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนที่ตั้งอยู่นอกเขตอำเภอเมืองจำนวน 12 โรงเรียน จะแบ่งขนาดโรงเรียนออกเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 4 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Protocol) โดยมีขอบเขตของข้อความที่มุ่งเน้นศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 ซึ่งแบบสัมภาษณ์จะประกอบด้วยตอนที่ 1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และตอนที่ 2. ข้อมูลการสัมภาษณ์การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตและแนะนำตัวผู้วิจัยจาก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแนะนำตัวเบื้องต้นแก่กลุ่มตัวอย่างพร้อมบอกวัตถุประสงค์ของการวิจัยตลอดจนการขออนุญาตในการสัมภาษณ์ โดยกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่สะดวก

2. ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Protocol) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับการดำเนินงานและปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการโรงเรียนก่อนสัมภาษณ์ ผู้วิจัยแนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการและระยะเวลาในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการตอบรับและปฏิเสธการให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้ และในระหว่างการสัมภาษณ์หากผู้ให้ข้อมูลต้องการยุติการให้สัมภาษณ์ก็สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล เมื่อสัมภาษณ์เสร็จ

สิ้นลง ผู้วิจัยจะให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรวจสอบข้อมูลที่ได้อีกครั้งเพื่อรับรองความถูกต้อง ซึ่งข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ถือเป็นความลับและจะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไปเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Protocol) นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดังนี้

- 1) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาเรียบเรียงให้เป็นระบบ พร้อมทั้งจะนำไปวิเคราะห์โดยการถอดเทปและการจดบันทึกใหม่
- 2) นำมาวิเคราะห์ถึงบทสนทนาระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
- 3) วิเคราะห์และสรุปรวบรวมความหมายให้ได้ข้อความรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้

สรุปผลการวิจัย

ผลวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการ ในภาวะความไม่สงบของผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 การสัมภาษณ์การบริหารวิชาการ 5 ด้าน จะนำเสนอเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานและปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบสรุปผลตามลำดับดังนี้

1.สรุปผลการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการ โดยการประชุมครูทั้งโรงเรียนเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับ การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ชี้แจงโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลาง การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาและบริบทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา โดยการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ การแต่งตั้งครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อรับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

1.1.2 การประชุมชี้แจงเกี่ยวกับ โครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาจากการผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการ โดยการประชุมครูทั้งโรงเรียน เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร โดยมีหัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นแกนนำในการชี้แจงโครงสร้างของ

หลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้ครูในโรงเรียนร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางแล้วจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.1.3 การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา ผู้อำนวยการ โรงเรียนทุกโรงเรียน มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษาแต่ละปีการศึกษา ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง ส่วนใหญ่มีการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยการประชุมที่โรงเรียน ครูทุกคน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประเมิน โดยจากแบบสอบถามครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สอบถามจากนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาในปีต่อไป

1.1.4 วิธีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานโดยการจัดประชุมครูทุกคนเพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นทุกปีการศึกษา ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 2 โดยการประชุมชี้แจงครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตร ในปีการศึกษาต่อไปเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.2.1 การส่งเสริมการทำแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าผู้อำนวยการส่วนใหญ่มีการดำเนินงานโดยการกำหนดการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการทำแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้กับนักเรียนจริง การส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการเป็นผู้ตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วรายงานให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทราบ บางโรงเรียนมีการส่งเสริมโดยการจัดหาเอกสารและCD ให้ครูได้ศึกษาเพิ่มเติม

1.2.2 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนมีการดำเนินการโดยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยการส่งเสริมกิจกรรมต่างๆในโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมเข้าร่วมชุมนุมต่างๆ ของโรงเรียน กิจกรรมระบบช่วยเหลือนักเรียน ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ การจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อการสอน ICT การเข้าร่วม กิจกรรมแข่งขันกีฬาหรือวิชาการกับเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรต่างๆ

1.2.3 การส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนทุกโรงเรียน มีการดำเนินการ โดยส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน โดยการจัดโครงการต่างๆ

ให้กับนักเรียน เช่น โครงการเข้าค่ายคุณธรรม โครงการวินัยนักเรียน โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม การส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการประชาธิปไตย โครงการคุณธรรมเด็กไทยสามัคคี โครงการของหายได้คืน รวมทั้งการสอนสอดแทรกทุกกลุ่มสาระและการสร้างจิตอาสาให้กับนักเรียน โดยการพัฒนาท้องถิ่นของนักเรียน เชิญผู้นำทางศาสนาอบรมคุณธรรมจริยธรรมทุกสัปดาห์

1.2.4 การส่งเสริมให้จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ พบว่าผู้อำนวยการทุกโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยการจัดภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน มีแนวทางในการจัดภูมิทัศน์โรงเรียน เช่น สวนสมุนไพร แปลงเศรษฐกิจพอเพียง เลี้ยงปลา มีการจัดป้ายชื่อต้นไม้ จัดป้ายนิเทศต่างๆ หน้าอาคารเรียน มีห้องสมุด ICT ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าในห้องเรียนมีมุมเรียนรู้ต่างๆ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2.5 การส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ประกอบการ ชุมชนท้องถิ่น มามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องในภาวะความไม่สงบ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียน ส่วนใหญ่มีแนวทางการส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน โดยการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาให้ความรู้ จัดกิจกรรมชุมนุมเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.2.6 การส่งเสริมการจัดนิเทศการเรียนการสอน พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินงานคือการจัดนิเทศการเรียนการสอน โดยการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศแต่ละสายชั้นจะประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้าสายชั้นและครูในสายชั้นร่วมเป็นคณะกรรมการการนิเทศการเรียนการสอนของครูแต่ละสายชั้น มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการจัดการเรียนการสอน ผู้อำนวยการจะเข้าไปบ้างในบางครั้ง

1.2.7 การส่งเสริมการพัฒนาครู พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการดำเนินการ โดยการส่งเสริมการพัฒนาครู เช่น การส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การศึกษาดูงานโรงเรียนต่างๆ บางโรงเรียนมีการดำเนินการ โดยการศึกษาจากเอกสาร Internet การใช้โทรทัศน์ทางไกลในการเรียนรู้ของนักเรียน และมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาครูทั้งในหน่วยงานและหน่วยงานอื่นๆ

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน

1.3.1 การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับภาวะความไม่สงบ พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วัดผลโดยยึดหลักสูตร มีการวัดผลก่อนเรียน-หลังเรียนถ้าไม่มี

เหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นก็จะมีผลประเมินผลตามปกติ ถ้ามีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นก็จะแก้ปัญหาโดยการเลื่อนวันในการวัดผลประเมินผล

1.3.2 การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและการประเมินผลให้สอดคล้องกับภาวะความไม่สงบ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการส่งเสริมครู เช่น การจัดครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล เน้นการประเมินตามสภาพจริง มีการวัดผลประเมินผลทุกครั้งที่เรียนจบบทเรียน การส่งเสริมให้ครูจัดทำวิธีการวัดผลประเมินผลแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน การจัดทำคู่มือการประเมินผลของโรงเรียนแจกให้ครูได้ศึกษาและปฏิบัติตามที่ได้ร่วมกันกำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา

1.3.3 การส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเรื่องการวัดผลและการประเมินผลให้สอดคล้องในภาวะความไม่สงบ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดครูเข้ารับการอบรม เรื่องการวัดผลประเมินผล การพาครูไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีคุณภาพด้านจัดการเรียนการสอน ให้ครูศึกษาเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล

1.3.4 การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลในภาวะความไม่สงบ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล แต่มีบางโรงเรียนที่ให้ครูศึกษาการวัดผลประเมินผลจาก Internet และการจัดหาเอกสารหรือหนังสือเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลให้ครูศึกษาเพิ่มเติม

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.4.1 การส่งเสริมการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ในภาวะความไม่สงบ พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดครูเข้ารับการอบรม สัมมนา การจัดศึกษาดูงานตามโรงเรียนต่างๆ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน ให้ครูศึกษาด้วยตัวเองจากเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการวิจัย ผู้อำนวยการจะช่วยเหลือและให้คำแนะนำครูในการทำวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

1.4.2 การส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเผยแพร่ผลงานการวิจัย พบว่าผู้อำนวยการส่วนใหญ่จะให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานในโรงเรียนต่างๆ ผู้อำนวยการส่งเสริมและให้กำลังใจครูโดยการให้รางวัล การเชิญประชุมครูในโรงเรียนเพื่อเสนอผลงานวิจัยของครู การประชาสัมพันธ์ในที่ประชุมเกี่ยวกับการทำงานวิจัย การเผยแพร่ผลงานการวิจัย โดยการส่งงานวิจัยให้โรงเรียนใกล้เคียงได้ศึกษา

1.4.3 การให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่าผู้อำนวยการ โรงเรียนส่วนใหญ่ให้กำลังใจครูโดยการให้รางวัล ช่วยเหลือดูแลการจัดทำงานวิจัย ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู บางโรงเรียนมีการหางบประมาณในการทำวิจัยเพื่อการ

เผยแพร่ และการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ครูที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอน การเสนอชื่อครูดีเด่นในโรงเรียน

1.4.4 การดำเนินการอื่นเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดครูเข้าอบรมกับศูนย์เครือข่าย บางโรงเรียนมีการจัด เอกสารต่างๆเกี่ยวกับการวิจัยให้ครูศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และให้ครูศึกษาด้วยตนเอง จาก Internet และมีการเชิญครูผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยมาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน มีการเข้าร่วม โครงการวิจัยจากองค์กรอื่น เช่น มูลนิธิสุขแก้ว-แก้วแดง

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา

1.5.1 การจัดระบบนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายใน สถานศึกษา พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีการจัดตั้งคณะกรรมการการนิเทศ มีการกำหนด ปฏิทินการนิเทศและมีแบบฟอร์มการนิเทศอย่างเป็นระบบเพื่อปรับปรุง พัฒนาหรือแก้ไขการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วคณะกรรมการการนิเทศจะสรุปผลการนิเทศของครูแต่ละคน

1.5.2 การประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการเรียน การสอนในสถานศึกษา พบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีรูปแบบบันทึกการประเมินผลการนิเทศ ที่ชัดเจนเพื่อนำผลการนิเทศมาพูดคุยเพื่อพัฒนา ปรับปรุง การเรียนการสอน แล้วคณะกรรมการการ นิเทศจะสรุปผลการนิเทศของครูแต่ละคน

1.5.3 การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จากจัดระบบ นิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น พบว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนส่วนใหญ่มีการ ส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์โดยการประชุม ประชาสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอน ครูที่สอนดี พูดคุย แนะนำให้แก่ครู มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน โรงเรียนและ โรงเรียนใกล้เคียง

2. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ

2.1 ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรในภาวะความไม่สงบ

2.1.1 ปัญหาเรื่องเวลาเรียนน้อย เนื่องจากมีวันหยุดมากเช่น วันฮารีรายอ น้ำท่วม วันสำคัญของไทย หยุดเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ส่งผลให้ผู้เรียนได้มีการฝึกปฏิบัติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ น้อยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็จะไม่ดีเท่าที่ควร ครูต้องไป-กลับตาม เวลาที่ทหารมารับมาส่ง ไม่มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียน

2.1.2 ปัญหาเรื่องครูไม่เข้าใจหลักสูตร ครูสอนหนังสือโดยยึดหนังสือไม่ยึดหลักสูตรของโรงเรียนที่กำหนดไว้ การจัดทำแผนการเรียนรู้แต่ก็สอนไม่ตรงกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้วางไว้ หรือกำหนดการสอนที่จัดขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ

2.1.3 ปัญหาการเปลี่ยนครูบ่อย ครูที่โรงเรียนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงเรียนเพราะครูต้องย้ายไปสอนในที่ที่ปลอดภัยกว่าส่งผลให้ครูที่เหลือต้องรับภาระงานมากขึ้นกว่าเดิม ครูต้องสอนเกือบทุกวิชา ครูสอนไม่ตรงเอก ครูไม่เข้าใจวิชาที่สอน แต่มีความจำเป็นต้องสอนเพราะขาดครู สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะส่งผลโดยตรงกับการเรียนการสอนของนักเรียน

2.1.4 ปัญหาการขาดงบประมาณ ในการทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน ทุกๆ เรื่องต้องมีงบประมาณเป็นตัวช่วยในการขับเคลื่อนขององค์กร แต่การจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลนั้น จัดสรรงบประมาณมาน้อย รัฐบาลไม่ได้พิจารณาบริบทของโรงเรียนว่าโรงเรียนต้องการงบประมาณมาพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียน หรือสถานศึกษาอย่างไรบ้าง

2.1.5 ปัญหาครูและบุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจากภาวะความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังไม่เบาบางลง เหตุการณ์ดังกล่าวนี้ทำให้เกิดความหวาดกลัวและส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการทำงานของครู ผู้อำนวยการ รวมทั้งผู้ปกครองในองค์กรอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งได้รับผลกระทบต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยตรงในด้านคุณภาพการศึกษา

2.2 ปัญหาในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในภาวะความไม่สงบ

2.2.1 ครูทำแผนการเรียนรู้โดยไม่ยึดหลักสูตร ครูส่วนใหญ่สอนเฉพาะเรื่องที่มีในหนังสือ ไม่ได้ดูว่าหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้น เมื่อวัดผลการเรียนระดับประเทศ ข้อสอบจะเป็นแนวข้อสอบที่ยึดหลักสูตรเป็นเกณฑ์จึงทำให้นักเรียนทำข้อสอบได้น้อย

2.2.2 ครูมีประสบการณ์ด้านการสอนน้อย ทำให้จัดการเรียนการสอนไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้นักเรียนไม่ชอบเรียนในวิชานั้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.2.3 ครูขาดทักษะในการใช้สื่อ ICT ที่ทันสมัย ขาดแคลนสื่อการสอนที่ทันสมัย สื่อเทคโนโลยีมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ประสบการณ์ด้านการสอนในการใช้สื่อที่หลากหลายมีน้อย การใช้สื่อการสอนที่ทันสมัย จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2.4 ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่มีเวลาดูแลงานวิชาการได้เต็มที่ เพราะผู้อำนวยการโรงเรียนมีงานต้องรับผิดชอบมาก รวมทั้งผู้อำนวยการต้องมีการประชุมกับหน่วยงานต้นสังกัด การประชุมกับหน่วยงานอื่น ทำให้ผู้อำนวยการไม่ค่อยมีเวลาในการดูแลงานวิชาการอย่างเต็มที่

2.2.5 ขาดขวัญและกำลังใจในการสอนของครูและการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียนเพราะต้องคอยระวัง ดูแลตัวเองและนักเรียนในโรงเรียนอยู่เสมอเพราะเหตุการณ์ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อทางด้านการพัสดุ ชีวิต โดยเฉพาะสภาพจิตใจ ของผู้ที่ได้รับผลกระทบในเหตุการณ์เป็นอย่างยิ่ง

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในภาวะความไม่สงบ

2.3.1 ครูไม่เข้าใจและขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์ว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจและขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล ทำให้ผลการวัดไม่ได้ตามสภาพจริง การวัดผลประเมินผลไม่ตรงตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนด

2.3.2 เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษามีอย่างจำกัด การทำกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนมีเวลาน้อย การเรียนการสอนซ่อมเสริมก็มีน้อย สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.3.3 ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการเรียน เห็นว่าการส่งนักเรียนมาเรียนเป็นไปตามหน้าที่เท่านั้น ผู้ปกครองมีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีน้อย แต่จะมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนศาสนามากกว่าการเรียนในโรงเรียน

2.4 ปัญหาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาวะความไม่สงบ

2.4.1 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยจะทำวิจัยในชั้นเรียนไม่เป็น ครูไม่รู้ว่าจะเริ่มต้นอย่างไรและมีวิธีการทำอย่างไร ครูตัวอย่างการทำวิจัยแล้วก็ยังไม่เข้าใจ การสร้างนวัตกรรมด้านการสอนก็ไม่ค่อยชำนาญ ครูบางส่วนไม่ได้รับการอบรมเรื่องการทำวิจัย การทำวิจัยจึงยากแก่การทำวิจัย

2.4.2 ครูไม่มีเวลาในการทำวิจัย เพราะการทำวิจัยต้องใช้เวลา และทำในเวลาเรียนทำนอกเวลาไม่ได้ เพราะในภาวะความไม่สงบที่เกิดขึ้นขณะนี้ ระยะเวลาเรียนการเรียนการสอนในแต่ละวันมีน้อย ไม่เพียงพอกับการเรียนการสอน จึงทำให้ครูบางส่วนไม่ได้การทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.4.3 ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูทำหน้าที่สอนหนังสือเพียงอย่างเดียวก็เพียงพอแล้ว

2.4.4 ขาดงบประมาณ ในการส่งครูเข้ารับการอบรมและการส่งเสริมการผลิตสื่อ การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆในการทำวิจัยของครู

2.5 ปัญหาการนิเทศการศึกษาในภาวะความไม่สงบ

2.5.1 เวลาในการนิเทศไม่ตรงกับปฏิทินที่กำหนด การเรียนการสอน โดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะหยุดบ่อย จึงทำให้ปฏิทินที่กำหนด ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้จึงส่งผลให้บางครั้งไม่ได้นิเทศครูผู้สอนในภาคเรียนนั้นๆ

2.5.2 ผู้อำนวยการไม่ได้เข้านิเทศตามแผนที่วางไว้ เพราะผู้อำนวยการมีความรับผิดชอบหลายเรื่อง ต้องเข้าร่วมประชุมกับเขตพื้นที่การศึกษา เข้าร่วมประชุมกับศูนย์เครือข่าย เข้าร่วมประชุมกับองค์กรต่างๆภายนอกหน่วยงาน ทำให้มีเวลาในการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้น้อยมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การสัมภาษณ์การดำเนินงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 แบ่งการอภิปรายผลออกเป็น 2 ส่วนซึ่งแบ่งตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.การดำเนินงานการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1

2.ปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1

การอภิปรายผลการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีเขต 1 จากการสัมภาษณ์การบริหารวิชาการ 5 ด้าน จะนำเสนอเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานและปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบตามลำดับประเด็นดังนี้

1.การอภิปรายผลการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการ

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการศึกษาหลักสูตรและการใช้หลักสูตร โดยการประชุมครูในโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทโรงเรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษาจะมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามความต้องการของชุมชนทุกปีการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการจัด

การศึกษาตามแนวทฤษฎีพัฒนาธรรมของ Banks (1994, อ้างอิงใน วุทธิศักดิ์ โภชนกุล, 2551) ได้กล่าวถึงแนวทางการปฏิรูปการศึกษาโดยนำแนวคิดทฤษฎีพัฒนาธรรมใช้คือ การจัดการเรียนการสอนควบคู่กับวิถีชีวิตที่เด็กเรียนรู้ การให้สิทธิความเสมอภาคกับทุกคน การส่งเสริมให้ยอมรับในคุณค่าของวัฒนธรรมตนเองและผู้อื่น การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ลดการแบ่งแยก การใช้หลักสูตรที่เรียนรู้เกี่ยวกับทุกกลุ่มชน การตอบสนองความสนใจ ความต้องการของเด็กทุกคนและการตระหนักว่าการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทุกกลุ่มชนและสอดคล้องกับผลการวิจัยกรณีการ คำราพิช (2548:บทคัดย่อ) พบว่า การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของท้องถิ่น และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเทศกนก โลหะวิจารณ์ (2552:บทคัดย่อ) พบว่า โรงเรียนบริหารหลักสูตร โดยจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสังคมทฤษฎีพัฒนาธรรมจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดการวัดผลประเมินผลทางการเรียนอย่างชัดเจนและนำผลการวัดผลประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยและผลงานทางวิชาการและยังสอดคล้องกับสุจิน มานี (2552:73-75) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 3 พบว่า กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายชั้นซึ่งมี 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการเตรียมพร้อมของสถานศึกษา 2) ขั้นจัดการทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา 3) ขั้นกำกับติดตาม ประเมินผลและรายงานผล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและยังสอดคล้องกับปริญญา วงศ์สุขสิน (2547:ง) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การเตรียมความพร้อม การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การใช้หลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร การนิเทศ ติดตามและประเมินผลหลักสูตร และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาหลักสูตรมีความจำเป็นเนื่องจากหลักสูตรแกนกลางซึ่งเป็นหลักสูตรระดับชาติ ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง เพราะความต้องการของแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน จึงต้องมีการนำหลักสูตรระดับชาติมาปรับให้เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น โรงเรียนแต่ละแห่งมีหน้าที่จัดการศึกษาให้เหมาะสมกับชุมชนนั้นๆ เพราะชุมชนแต่ละชุมชนมีสภาพปัญหาและความต้องการแตกต่างกัน ดังนั้นท้องถิ่นจึงควรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของตนเองการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอยู่เสมอ จะกระทำทุกครั้งเมื่อสิ้นปีการศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นและสภาพปัจจุบันทำให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนประสบการณ์ขึ้นมาใหม่ และพร้อมที่จะนำประสบการณ์และความรู้ที่เกิดขึ้นมานั้น ไปพัฒนาตนและสังคมให้เจริญงอกงามยิ่งขึ้น

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่าผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่มีแนวทางการดำเนินงานโดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายได้แก่

1) การกำหนดการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้กับนักเรียนจริง การส่งแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกศกนก โลหะวิจารณ์ (2552:111) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังคมพหุวัฒนธรรมพบว่า โรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามสภาพความพร้อมของโรงเรียนและความต้องการของท้องถิ่น โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยภาพรวมโรงเรียนมีการปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอนที่ดี โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนอย่างดี ทั้งด้านการจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดเอกสารประกอบการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการปรับปรุงการเรียนการสอนและยังสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ(2546:34) ซึ่งได้กล่าวถึงแนวทางปฏิบัติในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ คือ การส่งเสริมให้ครูจัดแผนการเรียนรู้ ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ และกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้นมุ่งเน้นให้การจัดการเรียนการสอนต้องให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลักผู้เรียนได้มีส่วนร่วมมีบทบาทในการเป็นผู้เรียนมากที่สุด เพราะการปฏิรูปการศึกษาได้ระบุสาระที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ได้แก่ ด้านหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกับการดำรงชีวิต ด้านกระบวนการเรียนรู้เน้นความสอดคล้องกับความถนัดและสนใจของผู้เรียนและเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ด้านการวัด และประเมินผลตรงตามสภาพความจริงสภาพการเรียนรู้อันเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทำให้ ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือสื่อ ได้ใช้กระบวนการในการสร้างความรู้ด้วยความกระตือรือร้นทางกาย และมีโอกาสได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ได้อย่างเหมาะสม

2) การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจและความ

ถนัดของผู้เรียน การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆในโรงเรียน การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ การส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดี และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียน การส่งเสริมให้จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมให้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การจัดนิเทศการเรียนการสอน โดยการจัดตั้งคณะกรรมการนิเทศ การส่งเสริมการพัฒนาครู โดยการส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของธนภัทร จงมุง (2549:บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีปฏิบัติการสอนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสรรวัสดุ สื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เลือกใช้วิธีการประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้อำนวยการให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตร โดยคำนึงถึงความสนใจและความถนัดของผู้เรียนอาจเป็นเพราะว่าการจัดรูปแบบการเรียนรู้เนื้อหาสาระและกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกฝนในด้านทักษะ และกระบวนการคิด โดยจัดให้มีการเผชิญกับสถานการณ์ และประยุกต์ใช้ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาตนเอง ครอบครัวยุ และชุมชน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกฝนการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนรู้มาไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน

โรงเรียนมีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วัดผล โดยยึดหลักสูตร การส่งเสริมการวัดผลประเมินผลโดยการจัดครูเข้ารับการอบรม เน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูจัดทำวิธีการวัดผลประเมินผล การส่งเสริมการวัดผลประเมินผล โดยการจัดครูเข้ารับการอบรม การพาครูไปศึกษาดูงานโรงเรียน ศึกษาเอกสารต่างๆเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับปราณี นิมทับ (2551:102) ได้กล่าวว่าการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เป็นงานสำคัญของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีการกำหนดเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลไว้ปฏิบัติ มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ มีการจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ และมีการประชุม อบรม สัมมนาให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับทินกร ชาแท่น (2551:107) ซึ่งได้กล่าวถึงผลการวิจัยว่าครูผู้สอนตระหนักดีว่าการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้นอกจากต้องมีการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายและลักษณะหรือสิ่งที่จะวัดผลการ

ประเมินผลให้สอดคล้องกับบทเรียน วัดผล ประเมินผลให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และการนำไปใช้มีวิธีการและเครื่องมือวัดผล ประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกศกนก โลหะวิจารณ์ (2552:112) ซึ่งได้กล่าวถึงการวัดผลประเมินผลทางการเรียนว่า โรงเรียนมีการดำเนินการวัดผลประเมินผลตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน ตามปฏิทินการวัดผลและประเมินผลได้ดี ทั้งยังนำผลการทดสอบมาใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะการวัดและประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการจัดการเรียนการสอน จึงต้องปรับเปลี่ยนไป ให้มีลักษณะเป็นการประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลตามสภาพจริงด้วย โดยการประเมินผลผู้เรียนรอบด้าน ได้แก่ การเน้นประเมินผลที่ดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้ตลอดเวลา ทุกสภาพการณ์ การเน้นประเมินที่ยึดพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนจริง ๆ การเน้นพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน ใช้ข้อมูลที่หลากหลาย ด้วยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับวิธีการประเมิน ตลอดจนจุดประสงค์ในการประเมิน เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถหลายๆ ด้านการประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียน ผู้ปกครอง และครู

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนมีการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิชาการและส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเผยแพร่ผลงานการวิจัย โดยการ ส่งครูเข้ารับการอบรม สัมมนา การจัดศึกษาดูงานตามโรงเรียนต่างๆ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียน ให้ครูศึกษาด้วยตัวเอง การให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้กำลังใจครู โดยการให้รางวัล ช่วยเหลือดูแลการจัดทำงานวิจัย ให้ข้อเสนอแนะแก่ครู ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการหางบประมาณในการทำวิจัยเพื่อการเผยแพร่ และการเลื่อนวิทยฐานะ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกศกนก โลหะวิจารณ์ (2552:112) ซึ่งได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการทำผลงานวิชาการว่าผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการส่งครูเข้าอบรมทุกคน แต่ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการทำวิจัยอย่างง่าย (วิจัยหน้าเดียว) และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนครูทุกคนให้ทำผลงานทางวิชาการ โดยเฉพาะการทำผลงานเพื่อการเลื่อนวิทยฐานะตามมาตรฐานวิชาชีพครูและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของภิญโญ ทองศรี(2548: บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต1-5 ครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลางโดยมีพฤติกรรมการลงมือทำการวิจัยมากและมี

พฤติกรรมการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเผยแพร่สู่สาธารณชนน้อย ทั้งยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24(5) ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ มาตรา 30 ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการแสวงหาหรือพัฒนาองค์ความรู้ที่มีระบบ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ที่เชื่อถือได้และสามารถนำผลที่ได้จากการค้นพบ มาแก้ไขการเรียนรู้หรือตัดสินใจพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่ครูจะพัฒนาตนเองไปสู่การทำงานที่เป็นระบบนั้นต้องเข้าถึงเด็กและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จึงเป็นภารกิจที่สำคัญและจำเป็น เมื่อครูพบว่ากระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีปัญหาหรือมีความจำเป็นต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา

โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการการนิเทศการศึกษา มีการกำหนดปฏิทินการนิเทศและมีแบบฟอร์มการนิเทศอย่างเป็นระบบเพื่อปรับปรุง พัฒนาหรือแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีรูปแบบบันทึกการประเมินผลการนิเทศที่ชัดเจน เพื่อนำผลการนิเทศมาพูดคุยเพื่อพัฒนา ปรับปรุง การเรียนการสอน การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์จากจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น โรงเรียน การส่งเสริมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์โดยการประชุมประชาสัมพันธ์ด้านการเรียนการสอนครูที่สอนดี พุดคุย แนะนำให้แก่ครู มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในโรงเรียนและโรงเรียนใกล้เคียงซึ่งสอดคล้องและยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของเกศกนก โลหะวิจารณ์ (2552:113) ซึ่งได้กล่าวถึงการนิเทศว่า โรงเรียนมีการกำหนดจุดหมายของการนิเทศภายในอย่างชัดเจน โดยดำเนินการประชุม ปรึกษาหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันที่ทุกคนถือปฏิบัติ ดำเนินการประชุมเพื่อรับรู้สภาพปัญหาาร่วมกันเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานวิชาการ มีการกำหนดกิจกรรมการนิเทศโดยผ่านการรายงานผลการปฏิบัติงานทุกเดือนและยังสอดคล้องกับบุตรธิดา จุลพล (2552:110) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญในการศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนทั้ง 5 ขั้นตอน ด้านการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ อาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียน มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบศึกษาสภาพปัญหา ปัจจุบัน และเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาอีกทั้งหาแนวทางแก้ไขส่งผลให้การนิเทศอยู่ในระดับดีด้านการให้ความรู้ในสิ่งที่ทำการนิเทศและยังสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์

(2546:28) ได้กล่าวถึงกรณีพิเศษว่าเป็นการชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายการจัดการศึกษา ส่วนกรณีพิเศษการสอนเป็นส่วนย่อยของการนิเทศเพื่อมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการสอน โดยมุ่งพฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ(2546:36) ได้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติในการนิเทศการศึกษาคือ การดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาได้เจริญก้าวหน้าไปมาก มีการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ ประการ เช่น การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ความรู้ในสาขาวิชาการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น แนวความคิดและแนวการเรียนการสอนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมายของการศึกษา แต่ยังมีผู้เกี่ยวข้องบางคน ยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง ปัญหาดังกล่าว และสามารถจะแก้ไขได้โดยอาศัยผู้นิเทศ ซึ่งมีหน้าที่นิเทศการเรียนการสอนให้ครูมีความเจริญงอกงามทางวิชาการ สามารถพึ่งตนเองได้ และนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นเรื่องกรณีพิเศษการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะได้ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักการ กระบวนการ และวิธีการของกรณีพิเศษการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไปเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องของกรณีพิเศษการศึกษาดีขึ้น

2.อภิปรายผลปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาวะความไม่สงบ

ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาวะความไม่สงบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 สามารถนำมาอภิปรายผลจากได้ดังนี้

2.1 ปัญหาในด้านการพัฒนาหลักสูตรในภาวะความไม่สงบได้แก่ ปัญหาเรื่องเวลาเรียนน้อย เนื่องจากมีวันหยุดมาก ปัญหาเรื่องครูไม่เข้าใจหลักสูตร ปัญหาการเปลี่ยนครูบ่อย ปัญหาการขาดงบประมาณ ปัญหาครูและบุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเนื่องจากภาวะความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สอดคล้องกับกัมภณท์ จุน โท(2551:47-48) กล่าวว่า การที่โรงเรียนปิดบ่อย ครูสอนไม่เต็มที่เนื่องจากหวาดระแวงกลัวอันตรายที่จะเกิดขึ้น ปัญหาการลอบวางเพลิงโรงเรียน ทหาร เจ้าหน้าที่ตำรวจ ชุดคุ้มครองครูถูกฆ่า เสียชีวิต พิกัดจำนวนนับร้อยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นตัวอย่างที่บ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ให้ซาลงและมีความด้อยประสิทธิภาพและอาจหมดโอกาสเสียเวลาในที่สุด (กัมภณท์ จุน โท, 2551: 47-48) สอดคล้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2551 อ้างถึงใน สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา,

2553: 26) ได้เสนอว่านับตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2547 ถึง 2 กรกฎาคม 2551 ปัญหาเรื่องความไม่ปลอดภัยของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัญหาใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา สภาพโรงเรียนที่ถูกเผาหรือทำลายกว่า 200 แห่ง ครู และบุคลากรนักเรียน นักศึกษาที่บาดเจ็บหรือเสียชีวิตกว่า 300 คน เป็นปัจจัยที่ทำให้คณะครูเสียขวัญกำลังใจไม่กล้ามาสอนตามปกติ โรงเรียนต้องปิดชั่วคราวทุกครั้งที่มีเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ใกล้เคียงเฉลี่ย 30-40 วัน หรือร้อยละ 20 ของเวลาเรียนต่อปี ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนให้ยิ่งตกต่ำลง

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะเวลาในการปฏิบัติงานของโรงเรียนมีน้อย และสถานการณ์ไม่ปลอดภัยจึงส่งผลให้การใช้หลักสูตรสถานศึกษาไม่ต่อเนื่องหรือเวลาในการจัดการเรียนการสอนไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ แม้ว่ารัฐบาลมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนมากขึ้น แต่ในสภาพความเป็นจริงยังไม่สามารถปฏิบัติได้เท่าที่ควร นอกจากนี้ผู้อำนวยการและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่ต้องส่งผลให้กระบวนการปรับปรุงหรือการจัดหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาและทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และอีกทั้งปัญหาพื้นฐานของพื้นที่และเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนา เมื่อปัญหาไม่ได้รับการแก้ไขและสั่งสมเรื่อยมาจนกลายเป็นจุดอ่อนที่ถูกนำไปใช้ในการกระตุ้นให้เกิดเหตุการณ์ ความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่ขึ้นได้

2.2 ปัญหาในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของครูในภาวะความไม่สงบ ได้แก่ ครูทำแผนการเรียนรู้โดยไม่ยึดหลักสูตร ครูมีประสบการณ์ด้านการสอนน้อย ครูขาดทักษะในการใช้สื่อ ICT ที่ทันสมัย ขาดแคลนสื่อการสอนที่ทันสมัย ผู้อำนวยการโรงเรียนไม่มีเวลาดูแลงานวิชาการได้เต็มที่ ขาดขวัญและกำลังใจในการสอนของครูและการบริหารของผู้อำนวยการโรงเรียน เพราะต้องคอยระวัง ดูแลตัวเองและนักเรียนในโรงเรียนอยู่เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของปราณี นิมทับ (2551:103) กล่าวว่าสถานการณ์ความไม่สงบทำให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนไม่เต็มเวลา ไม่เต็มหลักสูตร ไม่มีเวลานิเทศในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่ไม่กล้าเข้าไปเยี่ยมสถานศึกษา

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานการณ์ความไม่สงบส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้อำนวยการและครูควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถแต่ละบุคคล โดยการพัฒนาผู้เรียนด้วยการกระตุ้นให้คิด การค้นคว้า การทดลอง การสร้างองค์ความรู้ ด้วย

ประสบการณ์ที่หลากหลาย การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ผู้เรียนสามารถพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในภาวะความไม่สงบครูไม่เข้าใจและขาดความรู้ในการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผล เวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ ในสถานศึกษามีอย่างจำกัด ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของสุกานดา เวทมาหะ (2551:บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาส่วนใหญ่คือการจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ครูขาดการพัฒนาตนเอง ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูไม่สามารถวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้ และขาดวัสดุอุปกรณ์ด้านสื่อเทคโนโลยี สำหรับเสนอแนะส่วนใหญ่ คือควรแก้ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบอย่างจริงจัง การจัดโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการ การส่งเสริมให้ครูปรับเปลี่ยนวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ การนิเทศ ติดตามการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อเทคโนโลยี

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานการณ์ความไม่สงบทำให้การวัดผลประเมินผล ของผู้เรียนยังไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง และขาดการพัฒนาในด้านการวัดผลประเมินผลที่หลากหลาย ดังนั้นผู้อำนวยการควรให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตามการวัดผลประเมินผล เพื่อพัฒนาคุณภาพของเครื่องมือวัดผลประเมินผลของครู ให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ซึ่งกรมวิชาการ(อ้างถึงในเอกกรินทร์ สีมหาภาค,2546:77-98) ได้กล่าวถึงการวัดผลประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีเป้าหมายสำคัญของการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ เพื่อนำผลประเมินไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยการนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลไปปรับปรุงแก้ไขการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.4 ปัญหาการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาวะความไม่สงบ ได้แก่ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ครูไม่มีเวลาในการทำวิจัย ครูไม่ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดงบประมาณ การส่งครูเข้ารับการอบรมและการส่งเสริมการผลิตสื่อและการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการทำวิจัยของครู ซึ่งสอดคล้องกับพิทยา แสงสว่าง (2545) กล่าวว่าปัญหาด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนพบว่า ข้าราชการครูมีปัญหา 3 อันดับแรกคือ ความสนใจในการทำวิจัย งบประมาณส่วนตัวที่ใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน และความรู้ความเข้าใจในการเขียนรายงานการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ และคล้ายคลึงกับ สุกานดา เวทมาหะ(2551)กล่าวว่าผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาด

เด็กยังขาดการพัฒนาเทคนิคกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดการกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามสภาพจริง การส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้และการเตรียมการสอนของครู ยังไม่ได้รับการพัฒนาในทางที่ถูกต้องเท่าที่ควร และเมื่อได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ให้ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กจึงได้รับผลกระทบมากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานการณ์ความไม่สงบทำให้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาได้เท่าที่ควร ผู้อำนวยการครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มากเพราะการทำวิจัยนั้นมีประโยชน์ต่อผู้เรียนและส่งผลต่อการจัดการกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ที่เชื่อถือได้และสามารถนำผลที่ได้จากการค้นพบ มาแก้ไขการเรียนรู้อัตโนมัติพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่ครูจะพัฒนาตนเองไปสู่การทำงานที่เป็นระบบนั้นต้องเข้าถึงเด็กและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2.5 ปัญหาการนิเทศการศึกษาในภาวะความไม่สงบได้แก่ เวลาในการนิเทศไม่ตรงกับปฏิทินที่กำหนด การเรียนการสอนผู้อำนวยการไม่ได้เข้านิเทศตามแผนที่วางไว้ สอดคล้องกับ ไพบุลย์ แจ่มพงษ์ (2543:บทคัดย่อ) กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา ครูต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นครูที่ดี เป็นผู้ที่มีความสามารถในการกระตุ้นช่วยผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ ตลอดจนมีการนิเทศงานวิชาการ โดยมุ่งเน้นการนิเทศที่เป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้ครูผู้สอนมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คล้ายคลึงกับ และยังสอดคล้องกับชูไฮลา จิตรบรรทัด (2550) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าการดำเนินงานเรื่องการนิเทศการสอนเป็นกิจกรรมสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อติดตามและความคุมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ขวัญในการทำงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถจูงใจให้เกิดความกระตือรือร้นและมีความตั้งใจในการทำงานมากขึ้น

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานการณ์ความไม่สงบทำให้ครูไม่สามารถติดตามดูแลผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง และไม่สามารถทุ่มเทเวลาในการจัดเตรียมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวทำให้เวลาในการปฏิบัติงานต่างๆมีอยู่อย่างจำกัด โดยที่มีการปฏิบัติงานต่างๆตามที่กำหนดจึงทำให้ไม่ได้ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้อำนวยการควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานวิชาการ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนผู้อำนวยการควรให้ความสำคัญในการนิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงานวิชาการอยู่เสมอและต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานวิชาการในวิชาการให้สูงขึ้น

1.2 ผู้อำนวยการและครูควรให้ครูปรับเปลี่ยนเวลาและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับภาวะความไม่สงบในปัจจุบันเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สูงขึ้น ตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถแต่ละบุคคล ตลอดจนการให้ความสำคัญในการสร้างความเข้าใจและให้ความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐและชุมชน ทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของผู้อำนวยการและครูในภาวะความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.2 ควรวิจัยรูปแบบการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการที่เหมาะสมในภาวะความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้